

השר לביטחון הפנים

כ"ז בניסן, התשע"א
01 מאי 2011
02143411

לכבוד
ח"כ דוד רותם
משכן הכנסת
ירושלים

שלום רב,

הנדון: תקנות סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי) (המאגר ואבטחתו, עיון בו, מחיקה, ביעור והפקה חוזרת) (תיקון), התש"ע-2010

1. הפקה חוזרת של נתונים לזיהוי גנטי, פירושה שימוש בדגימת הדנ"א המקורית אשר ניטלה מאדם, ממוקום או מחפץ, ואשר הופקו ממנה נתונים לזיהוי גנטי, לצורך הפקה נוספת של נתונים מאותה דגימה, בשל צרכים שונים כדלהלן. חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), התשנ"ו-1996 (להלן - החוק), מתייחס בין השאר להתקנת תקנות בנושא זה.
2. סעיף 27 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - חיפוש בגוף החשוד) (תיקון), התשס"ה-2005 (להלן - התיקון לחוק) קבע:
(א) "תקנות ראשונות שיקבעו את הנסיבות שבהתקיימן יהיה ניתן לבצע הפקה חוזרת של נתונים לזיהוי גנטי שיותקנו לפי הוראות סעיף 15(ב)(3) בחוק העיקרי... יעמדו בתוקפן 5 שנים מיום תחילתו של חוק זה, וניתן להאריך את תוקפן, בדרך האמורה באותו סעיף, לתקופה קצובה או לצמיתות, לאחר שהשר לביטחון הפנים יגיש לוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת דין וחשבון כאמור בסעיף קטן (ב)."
(ב) השר לביטחון הפנים יגיש לוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, שנה לפחות לפני תום תוקפן של התקנות הראשונות כאמור בסעיף קטן (א) דין וחשבון לענין הפקה חוזרת של נתונים לזיהוי גנטי מדגימות ביולוגיות שניטלו לפי הוראות סימן ב' לפרק ג' בחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 9 בחוק זה; הדין וחשבון יכלול גם התייחסות למצב הנוהג במדינות אחרות לענין הפקה חוזרת של נתונים לזיהוי גנטי, וכן תצורף לו חוות הדעת של הוועדה המאשרת כמשמעותה בסעיף 14 ה בחוק העיקרי... לענינים המפורטים בו."

השר לביטחון הפנים

3. בהתאם להוראות סעיף 27(א) לתיקון לחוק, התקין השר לביטחון הפנים, במסגרת תקנות סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי) (המאגר ואבטחתו, עיון בו, מחיקה, ביעור והפקה חוזרת), התשס"ז-2007, את תקנה 16 כדלקמן:

"הפקה חוזרת

16. המשטרה רשאית לבצע הפקה חוזרת של נתונים לזיהוי גנטי מאמצעי זיהוי שהוא דגימה ביולוגית שניטלה מאדם לפי סעיף 11ב לחוק, למטרות המפורטות בסעיף 11ד(ב) לחוק, לצורך אלה:

(1) בחינה חוזרת לאחר שנמצאה התאמה, מלאה או חלקית, בין נתונים לזיהוי גנטי המצויים בתת-מאגר ה-DNA ובין נתונים אחרים לזיהוי גנטי המצויים בידי המשטרה;

(2) עדכון הנתונים שבתת-מאגר ה-DNA בנסיבות שנתונים לזיהוי גנטי לא הוכללו בתת-המאגר באופן מלא או שנפל בהם שיבוש או פגם אחר;

(3) בקרת איכות של תת-מאגר ה-DNA ושל הליכי הפקת הנתונים ובלבד שנתקיימו שני אלה:

(א) ההפקה החוזרת נעשית בדגימות שנבחרו באופן אקראי;

(ב) מספר הדגימות שבהן נעשית הפקה חוזרת במהלך שנה אינו עולה על אחוז אחד ממספר הדגימות שהופקו מהן נתונים לזיהוי גנטי הכלולים בתת-מאגר ה-DNA;

(4) עדכון הנתונים לזיהוי גנטי שבתת-מאגר ה-DNA בנסיבות שבהן אישרה הוועדה המאשרת, לפי הוראות סעיף 14ה(א)(1) לחוק, אתרים נוספים ב-DNA שמהם ניתן להפיק נתונים לזיהוי גנטי או שיטה אחרת להפקת נתונים כאמור;

(5) הפקת נתונים לזיהוי גנטי מאתרים נוספים ב-DNA או בשיטה אחרת, שאישרה הוועדה המאשרת לפי הוראות סעיף 14ה(ג) לחוק, ובלבד שנתונים לזיהוי גנטי שהופקו לפי פסקה זו לא ייכללו בתת-מאגר ה-DNA."

4. בהתאם לאמור בסעיף 27(א) לתיקון לחוק, הוגבל תוקף תקנה 16 האמורה לפי הוראות תקנת משנה 18(ב): "תוקף תקנה 16 עד יום י"א בתשרי התשע"א (19 בספטמבר 2010)".

5. ביום 9.9.2009 הגיש השר לביטחון הפנים דיווח לוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, כנדרש לפי הוראות סעיף קטן 27(ב) לתיקון לחוק, בצירוף חוות דעת של הוועדה המאשרת. כיוון שכך, לפי הוראות סעיף קטן 27(א) לתיקון לחוק, כעת ניתן להאריך את תוקף התקנות, לתקופה קצובה או לצמיתות.

6. בהתאם לממצאי הדו"ח שהגיש השר, מוצע להאריך את תוקף התקנה לצמיתות.

השר לביטחון הפנים

7. הצעה זו תואמת את המלצת ENFSI – רשת מכוני מחקר מז"פ באירופה, לשמור את דגימות הדני"א המקוריות כל עוד נדרש פרופיל הדני"א, וזאת בשל הצורך בהפקה חוזרת של נתונים מסיבות שונות. המלצה כזו אף מיושמת במדינות רבות, כגון בריטניה, צרפת, שוייץ, אוסטרליה, דנמרק נורבגיה ופינלנד.

8. כמו-כן, כפי שעולה מן הדו"ח האמור, מאז הקמת המאגר הישראלי בוצעו מאות הפקות חוזרות. רובן (כ-800) על מנת לוודא את התאמת הפרופיל לנדגם במקרה של גילוי התאמה בין נתוני המאגר לנתונים אחרים המצויים ביד המשטרה; חלקן הגדול (כ-200) נעשו בשל עדכון השיטה או אתרי הדני"א אשר באמצעותם מופקים הנתונים (מבלי לכלול במאגר עצמו את הנתונים הללו); הפקות חוזרות נוספות (מעל 150) נעשו באופן אקראי, כחלק מבקרת איכות של המאגר; ובמקרים ספורים היה צורך בהפקה חוזרת בשל פגם כלשהו בהליך ההכללה הראשוני במאגר. מעבר לכך, ככל שהמאגר הולך וגדל, כמות ההפקות החוזרות בשל הסיבות המנויות בתקנות צפויה לגדול בהתאם. גם נתונים אלה מלמדים על הצורך וההצדקה שבהמשך קיומו של ההסדר של הפקה חוזרת.

9. לאור כל האמור, מוצע כאמור לעיל, להאריך לצמיתות את תוקפה של תקנה 16. זאת, באמצעות ביטולה של תקנת משנה 18(ב), המגבילה את תוקף תקנה 16.

10. מצ"ב נוסח מוצע לתיקון התקנות.

11. לפי הוראות, תיקון כאמור ייעשה בהסכמת שר המשפטים, בהתייעצות עם הוועדה המאשרת, ובאישור ועדת חוקה וחוק ומשפט של הכנסת. שר המשפטים נתן את הסכמתו לתיקון המוצע כבר ביום 4.5.2010 (ר' מסמך מצ"ב). הוועדה המייעצת לפי החוק המליצה אף היא להאריך את תוקפה של תקנה 16 האמורה לצמיתות, כמוצע בתיקון – וזאת ביום 3.4.2011, לאחר שמונה יו"ר חדש לוועדה והתאפשר כינוסה (ר' מסמך מצ"ב).

12. בהתאם להוראות סעיף 15(ב)(3) לחוק, אבקש את אישור הוועדה לתיקון המוצע.

בברכה,

ח"ס יצחק אהרונוביץ'
השר לביטחון הפנים

השר לביטחון הפנים

**תקנות סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי)
(המאגר ואבטחתו, עיון בו, מחיקה, ביעור והפקה חוזרת) (תיקון), התשע"א-2011**

בתוקף סמכותי לפי סעיף 15(ב)(3) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), התשנ"ו-1996, ולפי סעיף 27(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - חיפוש בגוף החשוד) (תיקון), התשס"ה-2005, בהתייעצות עם הועדה המאשרת, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, אני מתקין תקנה זאת:

1. תקנת משנה 18(ב) – בטלה.

שר המשפטים

לשכתו של ליוויזון תמוז
משרד המשפטים
09-05-2010
2121410
נכ ירושלים

ירושלים
כ"א אייר תש"ע
4 מאי 2010

מס' מכתב: 2010-0002-4647
פנימי: מ-ש
(בתשובה נא לציין מס' מכתבנו)

לכבוד
מר יצחק אהרונוביץ'
השר לביטחון הפנים

נ.ר.ר.

שלום רב,

הנדון: תקנות סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי)
(המאגר ואבטחתו, עיון בו, מחיקה, ביעור והפקה חוזרת) (תיקון), התש"ע-2010

על פי הוראות ס' 15(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף החשוד ונטילת אמצעי זיהוי), התשנ"ו – 1996, הריני נותן בזאת את הסכמתי לתיקון המוצע לתקנות שבנדון.

בברכה,
יעקב נאמן

העתק: גבי רחל גוטליב, משנה ליועץ המשפטי לממשלה (פלילי)

02-14 2811

מדינת ישראל

הועדה לאישור שיטות ההפקה של נתונים לזהוי גנטי
לפי חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זהוי), התשנ"ו-1996

03 אפריל 2011
כ"ח אדר ב' תשע"א

טלפון: 02 - 5429384
נייד: 050 - 7643413
פקס: 02 - 5429674
דוא"ל: rongafny@police.gov.il

חוות דעת בנושא הפקות חוזרות

1. נתבקשנו לחוות דעה בנוגע לבקשת המשרד לביטחון פנים להאריך לצמיתות את ההסדר לביצוע הפקה חוזרת של נתונים לזהוי גנטי מדגימה ביולוגית.
2. ההסדר שהוגבל למשך חמש שנים, נקבע בזמנו בתקנה 16 לתקנות סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זהוי) (המאגר ואבטחתו, עיון בו, מחיקה, ביעור והפקה חוזרת) תשס"ז-2005 (להלן: התקנה).
3. כעולה מן האמור בסעיף 27 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זהוי) (תיקון) התשס"ה 2005, תקנה 16 קיבלה תוקף זמני על מנת שבתום תקופת ניסיון, ניתן יהיה לבחון אם קיים צורך להמשיך לאפשר לבצע הפקות חוזרות. בסעיף 27 נקבע, שהשאלה תיבחן לאור דו"ח שהוגש על ידי השר לביטחון פנים לוועדת החוקה של הכנסת. כן נקבע, שהדו"ח יכלול נתונים לגבי הפקות חוזרות שבוצעו בתקופת הניסיון, התייחסות למצב הנוהג במדינות אחרות בעניין זה, וכן חוות דעת מטעם הועדה לאישור שיטות הפקה.
4. לצורך חוות הדעת עיינו במסמכים הבאים:
 - א. דו"ח מיום 9.9.09 שהוגש על ידי השר אהרונוביץ ליו"ר ועדת החוקה של הכנסת.
 - ב. מכתב מיום 10.10.10 של עו"ד עציון, עוזר היועץ המשפטי של המשרד לביטחון פנים המופנה לחברי הוועדה, החתומים מטה.
 - ג. המלצות הארגון האירופאי (European Network of Forensic Science Institutes - ENFSI) לגבי ניהול מאגרי מידע¹.

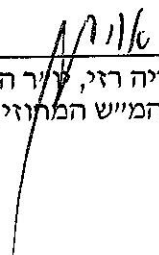
- ד. נתונים שנאספו על ידי מרכז המידע והמחקר של הכנסת בעניין המצב הנוהג במדינות אחרות.
- ה. הנחיות פנימיות מפורטות שנקבעו על ידי החטיבה לזיהוי פלילי במשטרת ישראל בנוגע לניהול המאגר ודרכי השימוש בו.
- ו. עמדת הסנגוריה הציבורית הארצית, כמפורט במכתבה מיום 9.02.11 של עו"ד אפרת פינק.
- ז. פרוטוקול ישיבת הוועדה מיום 2.3.11.
5. אין בידינו להסתמך על המצב הנוהג בעולם. כעולה מהנתונים שנאספו על ידי מרכז המחקר של הכנסת, ההתייחסות במדינות אחרות מופנית לעצם האפשרות לשמור את הדגימות ולא לעניין ההפקה החוזרת.
- כפי שהודגש בפנינו על ידי נציג המחלקה המשפטית של המשרד לביטחון פנים, נושא שמירת הדגימות כלל לא עומד על הפרק, שכן המחוקק הישראלי כבר קבע שבכל מקרה הדגימות תישמרנה.
- עובדה זו מלמדת מניה וביה על החשיבות שיש לייחס לאפשרות לבצע הפקות חוזרות. הדבר גם עולה בקנה אחד עם עמדת הרשת האירופאית, כפי שבאה לידי ביטוי בפרסום מחודש אפריל 2010 הכולל, בין היתר, המלצה לשמור את הדגימה כל עוד נשמר פרופיל הדני"א שהופק ממנה (ראו: המלצה מס' 27). מתברי הדו"ח מציינים שאמנם בחלק מהמדינות, הדגימה נשמרת לצורך הפקה חוזרת כאשר יש בסיס לבצע פעולה זו בשל סיבה טכנית או משפטית.
6. במהלך ישיבת הוועדה מיום 2.3.11 קיבלנו מסני"צ אשירה זמיר, ראש מעבדת מאגר הדני"א, הסברים לגבי ההפקות החוזרות שבוצעו בחמש השנים שבהן התקנה הייתה בתוקף. לפי התרשמותנו, בכל המקרים הדבר נעשה כדין ובהתאם לתקנות. כך גם צוין, במכתבה מיום 9.2.11 של הסנגוריה הציבורית.
- עיקר השימוש נעשה לצורך אימות הגילויים (בדיקה חוזרת לאחר גילוי במאגר). אימות הגילוי באמצעות ההפקה החוזרת משמש כאמצעי בתהליך אבטחת האיכות ומיועד למנוע פגיעה בחשודים, במקרה של טעות בהפקה הראשונית.
7. אחת המטרות בהפקה חוזרת הינה עדכון פרופילי הדני"א שבמאגר, כאשר התפתחות טכנולוגית מאפשרת קביעה של פרופיל דני"א בדרגת ודאות גבוהה יותר.
- בהקשר זה, רואים אנו לציין כי בהחלטה מיום 2.3.11 אישרנו הוספה של חמישה אתרים חדשים לרשימת האתרים אותה מורשית המשטרה לבדוק. ההחלטה הייתה מבוססת על ההתפתחות הטכנולוגית בערכות הבדיקה ולאור המלצות הרשת האירופאית לניהול מאגרים. גם הסנגוריה הציבורית שתמכה בבקשה לתוספת אתרים ציינה, כי שימוש במספר רב יותר של אתרים מגדיל את הדיוק הסטטיסטי של התוצאות, דבר שעשוי למנוע טעויות ולסייע בחקר האמת.
- ללא אישור להפקה חוזרת, לא תהיה בידי מעבדת המאגר היכולת להרחיב את פרופילי הדני"א הקיימים במאגר ולהוסיף להם את האתרים החדשים.

8. לקראת כינוס הועדה, ביקשנו לקבל את עמדת הסנגוריה הציבורית הארצית. כעולה ממכתבה מיום 9.2.11 של עו"ד פינק, אף שנראה על פניו שהשימוש בהפקות חוזרות נעשה עד כה בהתאם למטרות שנקבעו בתקנות, מוצע להאריך את תוקף תקנה 16 למשך 5 שנים, על מנת לאפשר שוב הליך של בקרה נוספת.

על יסוד הנימוקים שפורטו לעיל בחוות דעתנו, לא מצאנו כל טעם סביר להאריך את תוקף התקנה לתקופה קצובה, בין באופן המוצע על ידי הסנגוריה ובין לפרק זמן ארוך יותר.

לדעתנו, מדובר במנגנון שכבר הוכיח את הצדקת קיומו ותרומתו הרבה לקביעת פרופיל דני"א בדרגת ודאות גבוהה יותר. לפיכך, אם תשמע דעתנו, יש להאריך את תוקפה של תקנה 16 לצמיתות.

סני"צ דר' רון גפני, חבר הועדה;
משטרת ישראל/המחלקה לזהוי פלילי

אריה רזי, ע"ר הועדה
שופט ביהמ"ש המרוזי, (בדימוס)

פרופ' יואל זלוטוגורה, חבר הועדה;
משרד הבריאות, המח' לגנטיקה קהילתית